
Οι νέες και ο φεμινισμός

της Αλίκης Γιωτοπούλου-Μαραγκοπούλου

Σε κάποιο μεγάλο σεμινάριο για τις διαφυλικές σχέσεις που οργάνωσε η Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών — κύριος μοχλός του ο πολύ δραστήριος καθηγητής κ. Ι.Ν. Παρασκευόπουλος που και άλλα σεμινάρια για την ισότητα έχει οργανώσει — παρατήρησα ένα αποκαρδιωτικό φαινόμενο, άξιο προσοχής και μελέτης.

Πλήθος νεαρών φοιτητών, κυρίως θηλυκού γένους, είχε γεμίσει ασφυκτικά το μεγάλο αμφιθέατρο της Φιλοσοφικής Σχολής του Ζωγράφου. Ένας καθηγητής μιλούσε για τις σεξουαλικές σχέσεις και ιδίως για τις μεθόδους αντισύλληψης. Η προσοχή μεγάλη και οι ερωτήσεις, ιδίως των φοιτητριών που ζητούσαν, ουσιαστικά, πρακτικές συμβουλές για να αποφεύγουν την εγκυμοσύνη, έπεφταν βροχηδόν.

Κάποια ώρα τέλειωσε αυτό το θέμα. Το επόμενο ήταν «Ο παρεξηγημένος φεμινισμός» με ομιλήτρια προσωπικότητα με γνώση του θέματος και κρατική ιδιότητα. Πριν αρχίσει κόν η κυρία να μιλεί άδειασε σχεδόν το τεράστιο αμφιθέατρο. Με άλλα λόγια, οι φοιτήτριες που ήταν ήδη εκεί — δεν θα έκαναν κόν τον κόπο να έρθουν επίτηδες — αφού πήραν, δωρεάν μάλιστα, τις γυναικολογικές συμβουλές για ακίνδυνη σεξουαλική δραστηριότητα, αισθάνθηκαν ότι τα ενδιαφέροντά τους ξεθύμαναν. Τίποτα δεν τις ενδιέφερε πλέον για τα προβλήματα ανισότητας, που ωστόσο ακόμα υπάρχουν στις κοινωνίες μας. Εναντίον τους αγώνιζονταν σε όλα τα επίπεδα — διεθνές, περιφερειακό, εθνικό — οργανισμοί και οργανώσεις με επιμονή και σύστημα, χωρίς ακόμα να κατορθώσουν να τα λύσουν.

Τόση λοιπόν έλλειψη συνειδητοποίησης των προβλημάτων υπάρχει και μάλιστα σε φοιτήτριες; τόση έλλειψη ευαισθησίας για το ρόλο τους στη ζωή, πέρα από τη σεξουαλική δραστηριότητα; (παρενθετικά: άλλο απελευθέρωση σεξουαλική, για την οποία πρωτοπορήσαμε, άλλο ασυδοσία σεξουαλική).

Ποιός φταίει άραγε; τα πρότυπα ζωής που η κοινωνία μας υπαγορεύει στους νέους και τις νέες; η αποτυχία των Σχολείων και Πανεπιστημίων να κεντρίσουν στους νέους την τάση για βαθύτερη αντιμετώπιση των υπαρξιακών προβλημάτων τους; η κενή και αποτυχημένη οικογενειακή αγωγή; η πολύ πιο ευνοϊκή και άνετη θέση της σημερινής νέας από τη δική μας, στην ηλικία της; Ένα είναι βέβαιο, ότι το φαινόμενο δεν είναι τυχαίο και ότι η αναζήτηση των αιτιών του επιβάλλεται.

Δύο πράγματα ωστόσο πρέπει να έχουμε υπόψη μας:

Πρώτο, οι γενεσιουργοί παράγοντες του φαινομένου αυτού πρέπει να είναι πολλαπλοί — αυτό συμβαίνει με όλα τα κοινωνικά φαινόμενα. Δεύτερο, τίποτε δεν θα ήταν πιο εσφαλμένο από το να επιρρίψουμε τις ευθύνες γι' αυτό το φαινόμενο μόνο στα νέα παιδιά μας — προπαντός στα κορίτσια μας. Αυτά είναι γεννήματα των κοινωνιών μας, που εμείς οι ώριμοι διαμορφώσαμε. Ας δούμε τα πράγματα πιο ψύχραιμα και αμερόληπτα. Και ας γίνουν και μερικές σοβαρές επιστημονικές έρευνες πάνω στο θέμα.